

Lensmannen i Saltdal
8250 ROGNAN

Deres ref:

Vår ref:
Bjørndalssjakta-1\

Dato:
20. august.2001

ANMELDELSE AV MILJØFORSØPLING.

Norsk Grotteforbund, NGF, er et samarbeidsorgan for norske enkeltpersoner og lokalorganisasjoner som driver med grotting. NGF har arbeid for vern av grotter og karstforekomster som en del av sin formålsparagraf, jf. §§ 3 og 4 i våre vedtekter.

Norsk Grotteforbund vil herved anmelde miljøforsøpling av grotta Bjørndalssjakta i Setsådalen i Saltdal kommune. Grotta er avmerket på vedlagte kart. Nedenfor følger en nærmere beskrivelse av forholdet.

4. februar i år dro Knut Davidsen og Anders Westlund på tur til Bjørndalssjakta. De så da ikke noe søppel i grotta. 30. juni var Knut Davidsen og Thomas Alvestad på tur til Bjørndalssjakta. De oppdaget da en masse søppel som var dumpet ned i grotta, for det meste bildeler og ruller med stålnetting. Det meste lå på en hylle like nedenfor åpningen, mens resten lå strødd et stykke nedover i grotta. Søppelet må ha kommet etter at Knut og Anders var på tur i februar, for selv om det var mye is i Bjørndalssjakta i februar var det ikke så mye at det ville ha skjult de store rullene med stålnetting. Siden en skogsvei passerer like ved grotta, antok Knut og Thomas at søppelet hadde blitt kjørt opp med traktor og dumpet ned i grotta i mellomtiden. 26. juli 2001 var Knut Davidsen og Anders Westlund på tur i Bjørndalssjakta. Det var da kastet enda mere søppel ned i grotta, bl.a. et gammelt kjøleskap. De så spor i mosen der søppelet var blitt kastet ned fra traktorveien.

Adkomsten til den aktuelle traktorveien er sperret med låst port ved inngangen til HV-lageret lenger ned, se markering på vedlagte kart. Det er derfor rimelig å anta at det må være en som har nøkkel til denne porten som har dumpet søppelet. Den ansvarlige for dette HV-lageret og for porten er Agnar Kristensen, Setså, tlf. 75 69 46 53. I følge ham har alle grunneierene ovenfor porten nøkkel til porten, til sammen dreier dette seg om 10-15 personer. Dessuten er det en del hytteiere som kommer gjennom porten, men Kristensen er ikke sikker på om de har egen nøkkel eller om de låner av grunneierene.

Det var som nevnt ganske store gjenstander blant søppelet som var kastet ned i Bjørndalssjakta, bl.a. et kjøleskap og store ruller med gjerdenetting. Hvis flom eller is fører dette videre nedover er det stor risiko for at hele grotta blir proppet igjen. Det vil neppe være mulig å få gjenstandene ut uten heisekran.

Norsk Grotteforbund mener at miljøforsøpling som den som er beskrevet ovenfor er i strid med Forurensningslovens § 7 og at det derfor er en politisak. Saken er ekstra ille fordi grotter er spesielt sårbare og verneverdige naturobjekt, se nedenfor.

Nærmere opplysninger kan fåes ved henvendelse til Knut Davidsen 75 58 45 04 (p), 99 74 46 84 (mob) eller til Anders Westlund 75 51 64 99 (p), 75 54 78 92 (a).

Forhold som gjør at norske grotter er spesielt sårbare og verneverdige naturobjekt.

Nedenfor beskrives 4 forhold om hvorfor norske grotter er spesielt sårbare og verneverdige naturobjekt:

1. Grotter inneholder mange spesielle geologiske forekomster, som ofte er unike for grotter. Her nevnes dryppstein, månemelk (et såkalt "halvorganisk" og grøtaktig stoff), særegne mineralutfellinger, vann-eroderte steiner og fjellvegger m.v. Disse har det ofte tatt flere tusen år å danne, samtidig er de ofte meget lette å ødelegge.
2. Forskning har vist at grotter er unike databaser for kunnskap om hvordan klima, fauna, flora og isbreer har utviklet seg i Norge (og i andre land) gjennom de siste millioner år. Denne kunnskapen kan tilegnes fra i hovedsak to kilder: Ved studier av sedimenter og andre levninger (skjeletter) i grottene og ved å studere alderen på speleothemer (dryppstein) i grottene.
  - A. Det er meget vanskelig å finne sedimenter på landoverflaten i Norge som er eldre enn siste istid. Bare på meget beskyttede steder og der hvor iserosjonen har vært liten, f.eks. i grotter, har det vært mulig for eldre sedimenter å bli bevart frem til vår tid. Et godt eksempel på dette er isbjørnknoklene som ble funnet i ei grotte i Kjøpsvik i 1991, disse knoklene er datert til å være 115.000 år gamle. Et annet eksempel på historiske funn i grotter er den 2900 år gamle bålplassen som i 1994 ble funnet i ei grotte i Ofoten-området.
  - B. Studier av en fossil dryppstein fra Rana (datert til ca ½ million år vha. uran-serie dateringsmetoden) har fortalt oss at vi hadde tre på hverandre følgende varme perioder (mellomistider) hvor det var furu- og bjørkeskog under klimabetingelser som til dels var bedre enn i dag.
3. Mange grotter har med sitt absolutte mørke og lave energitilgang utviklet spesielle økosystemer. De norske hule-økosystemene er foreløpig lite undersøkt. Vi kan forvente at disse økosystemene, små og store, kjente og ukjente, vil være svært følsomme for forstyrrelser.
4. Mange grotter har blitt brukt til gravkamre og inneholder dermed store arkeologiske verdier. Et eksempel på dette er Daumannhola i Fauske kommune.

Med vennlig hilsen for NGF

Svein Grundstrøm
Leder
(tlf p 75 14 01 77)

Vedlegg: Kart over området.

Kopi: Agnar Kristensen, Setså, 8250 ROGNAN.
Fylkesmannen i Nordland v/Miljøvernavdelingen.